

ไต้หวัน (Chinese Taipei)

เมืองหลวง ไทเป

ที่ตั้ง เป็นเกาะในทะเลจีนใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจีน ตรงข้ามมณฑลฝูเจี้ยน บริเวณเส้นละติจูดที่ 25 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 121 องศาตะวันออก มีช่องแคบไต้หวัน ซึ่งกว้างประมาณ 130 กม. ยาว 220 กม. คั่น พรมแดนด้านเหนือใกล้ญี่ปุ่น ทางใต้ใกล้ฟิลิปปินส์ ตะวันออก คือ มหาสมุทรแปซิฟิกและทะเลจีนใต้ เกาะไต้หวันมีความยาวจากเหนือ-ใต้ประมาณ 400 กม. และกว้างสุดจากตะวันออก-ตะวันตก 145 กม.

อาณาเขต ประกอบด้วยหมู่เกาะไต้หวัน หมู่เกาะเผิงหู หมู่เกาะจินเหมิน และหมู่เกาะมัตสึ (หม่าจู) พื้นที่รวมประมาณ 36,000 ตร.กม. ใกล้เคียงกับเนเธอร์แลนด์

ภูมิประเทศ 2 ใน 3 ของพื้นที่เป็นภูเขาที่ลาดลงเป็นที่ราบทางตะวันตก โดยมีเทือกเขาขนาดใหญ่และขนาดกลางทอดตัวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ของตัวเกาะ ยอดเขาสูงสุด คือ ยอดเขาหยกหรือยูซัน สูง 3,952 ม. มีแม่น้ำสายสั้น ๆ และไหลเชี่ยว มีพื้นที่เพาะปลูก 24%

ภูมิอากาศ สภาพอากาศเป็นกึ่งโซนร้อน ฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า 15 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนอุณหภูมิเฉลี่ย 25-28 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมากเฉลี่ย 2,580 มม.ต่อปี อากาศโดยทั่วไปทางตอนใต้ร้อนกว่าทางตอนเหนือ บริเวณตอนเหนือของเกาะมีฝนตกชุก และต้องเผชิญกับพายุไต้ฝุ่นและแผ่นดินไหวเสมอ

ประชากร 23.42 ล้านคน (ปี 2566) เป็นชาวจีนฮั่น 95% ชาวเขา/พื้นเมือง 2.5% และผู้ตั้งถิ่นฐานใหม่ 2.5% ชาวไต้หวันมีอายุเฉลี่ย 80.23 ปี เพิ่มขึ้น 0.39 ปี เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยไต้หวันเผชิญกับปัญหาโครงสร้างประชากรไม่สมดุล อัตราการเกิดอยู่ที่ 5.82 คนต่อประชากร 1,000 คน ถือเป็นจำนวนเด็กแรกเกิดที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่กระทรวงมหาดไทยไต้หวันเริ่มบันทึกสถิติ และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ขณะที่จำนวนผู้สูงอายุของไต้หวันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-aged Society) ในปี 2568 คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาแห่งชาติ (National Development Council-NDC) ของไต้หวัน ประเมินว่าไต้หวันจะมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30 ของจำนวนประชากรไต้หวันทั้งหมดภายในปี 2582

ศาสนา ผสมผสานระหว่างพุทธ ขงจื้อ และเต๋า 93% คริสต์ 4.5% และอื่น ๆ 2.5%

ภาษา ภาษาจีนกลางเป็นภาษาทางการ ภาษาท้องถิ่น คือ ไต้หวันและฮากกา

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือของประชาชน 98.5 % จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา 98.67% สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลกที่ 57.6% ไต้หวันปฏิรูประบบการศึกษาในช่วงทศวรรษ 2000 (ปี 2543-2552) เพื่อยกระดับการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาทางการช่างเป็นมหาวิทยาลัย ไต้หวันมีมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 137 แห่ง และวิทยาลัยวิชาชีพ 12 แห่ง มี Academy Sinica หรือบัณฑิตยสภาเป็นสถาบันวิจัยที่มีชื่อเสียงที่สุดของไต้หวัน มีสถาบันต่าง ๆ ในสังกัด 24 แห่ง และศูนย์วิจัย 3 แห่งใน 3 สาขา ได้แก่ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีววิทยา และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทำให้มหาวิทยาลัยไต้หวันมีจำนวนมากกว่าอู่อุปสงค์ และมีการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาของไต้หวันลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 และจะลดลงเฉลี่ย 3,400 คนต่อปี ในหัว 16 ปีข้างหน้า และคาดว่าจะลดลงต่ำกว่า 150,000 คน ภายในปี 2581 เนื่องจากอัตราการเกิดต่ำ

ความเป็นมาของไต้หวัน หลังจากกองทัพของ พล.อ.เจียงไคเช็ค พ่ายแพ้สงครามกลางเมืองให้แก่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ชาวจีนประมาณ 2 ล้านคน อพยพไปตั้งถิ่นฐานในไต้หวันเมื่อ ค.ศ.2492

การเมือง ประธานาธิบดีเป็นผู้นำรัฐบาล ผู้นำกองทัพ และเป็นตัวแทนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ มีอำนาจสั่งการ นรม. ซึ่งเป็นผู้นำสภาบริหาร (ครม.) ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อกลับมาดำรงตำแหน่งได้อีกเป็นสมัยที่ 2

โครงสร้างการปกครอง รัฐธรรมนูญไต้หวันแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 5 สภา (The Five Yuans) ซึ่งมีอำนาจการบริหารประเทศสูงสุด ประกอบด้วย 1) สภาบริหาร (The Executive Yuan) 2) สภานิติบัญญัติ (The Legislative Yuan) 3) สภาตุลาการ (The Judicial Yuan) 4) สภาตรวจสอบและคัดเลือก (The Examination Yuan) และ 5) สภาควบคุม (The Control Yuan)

สภาบริหาร (The Executive Yuan หรือ ครม.) มี นรม.เป็นประธาน รับผิดชอบการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล มีองค์กรย่อย 3 ระดับภายใต้สภาบริหาร คือ 1) คณะมนตรีสภาบริหาร (Executive Yuan Council) คือ ครม. 2) องค์กรบริหาร (Executive Organizations) คือ กระทรวงและคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง 3) หน่วยงานขึ้นตรง (Subordinate Departments) รวมถึงสำนักงานประมาณการบัญชีกลาง สำนักงานสถิติ กรมประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการพิเศษอื่น ๆ และคณะกรรมการเฉพาะกิจ

สภานิติบัญญัติ (The Legislative Yuan) เป็นตัวแทนของประชาชนในการออกกฎหมายและควบคุมการทำงานของสภาบริหาร ผู้แทนของสภานิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี สภานิติบัญญัติมีสมัยประชุมปีละ 2 ครั้ง และมีอำนาจในการออกกฎหมายทั่วไป การรับรองคำสั่งฉุกเฉิน การตรวจสอบร่างรัฐบัญญัติงบประมาณ และการตรวจสอบรายงานทางบัญชี การรับรองรัฐบัญญัติที่ออกโดยกฎอัยการศึก และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ศาลตุลาการ (The Judicial Yuan) ประกอบด้วยศาลชั้นต้น (The District Court) ศาลอุทธรณ์ (The High Court) และศาลฎีกา (The Supreme Court) ศาลตุลาการเป็นองค์กรด้านตุลาการสูงสุด ควบคุมกระทรวงยุติธรรม ศาลฎีกา ศาลฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการระเบียบวินัยข้าราชการ ศาลตุลาการมีประธาน รองประธาน ตุลาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ 17 คน ซึ่งประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาควบคุม

สภาตรวจสอบและคัดเลือก (The Examination Yuan) ดูแลและจัดระบบกิจการพลเรือน รับผิดชอบการสอบสวน การแต่งตั้ง การคัดเลือก การใช้จ่ายเงินของข้าราชการในสังกัดของรัฐบาล

สภาควบคุม (The Control Yuan) เป็นฝ่ายควบคุมสูงสุด มีสิทธิให้ความคิดเห็นการพิจารณาความผิดของข้าราชการ การตักเตือน การลงโทษ และการตรวจสอบบัญชี สภาควบคุมมีอำนาจในการถอดถอนเจ้าหน้าที่

เศรษฐกิจ ไต้หวันมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ขับเคลื่อนด้วยอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะการส่งออกอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เศรษฐกิจมีจุดแข็งสำคัญจากนโยบายทางการเงินระดับมหภาค สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การกำกับดูแลที่โปร่งใส และมีทุนสำรองระหว่างประเทศ 577,929 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ สิ้น ก.ย.2567 สูงเป็นอันดับ 5 ของโลก รองจากจีน ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ และอินเดีย ทั้งนี้ หลังจากประธานาธิบดีไ่่ ชิงเต๋อ เข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการ ได้ประกาศจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ประการ ได้แก่ 1) การทำงานมุ่งสู่ความยั่งยืนและการเปลี่ยนผ่านสู่ความอัจฉริยะ (Smart Transformation) ทั้งเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี 2593 การนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) มาปรับใช้ในภาคอุตสาหกรรม พัฒนารูปแบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม 2) การส่งเสริมให้ไต้หวันเป็นศูนย์กลางของห่วงโซ่อุปทานอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แห่งเอเชีย การพัฒนาดาวเทียมสื่อสารรุ่นถัดไป และเพิ่มการลงทุนด้านการวิจัยเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ทางทะเล และ 3) การช่วยเหลือธุรกิจไต้หวันขยายตลาดต่างประเทศ การขยายบทบาททางเศรษฐกิจในเวทีระหว่างประเทศผ่านการเข้าร่วมกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และรักษาบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อุปทานโลก โดยมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นข้อได้เปรียบ 5 สาขา (Five Trusted Industry

Sectors) ได้แก่ เหมืองแร่ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ การทหาร ความมั่นคงและการเฝ้าระวัง และเทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารสมัยใหม่

เศรษฐกิจได้ฟื้นตัวขึ้นอย่างช้าๆ ภายใต้อิทธิพลของความไม่แน่นอนหลายประการ ทั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ผลกระทบจากสถานการณ์ตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์โลก จีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าหลักของไต้หวันอยู่ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไต้หวัน สภาพเศรษฐกิจชะลอตัวของจีนในฐานะประเทศผู้นำเข้าหลักของไต้หวัน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไต้หวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความกังวลต่อนักลงทุนและบริษัทต่างชาติเกี่ยวกับการชะงักของห่วงโซ่อุปทาน ขณะที่อัตราการเกิดต่ำในไต้หวัน ทำให้มีแนวโน้มขาดแคลนแรงงาน และจัดเก็บภาษีได้ลดลง อย่างไรก็ตาม อุปสงค์ภายนอกที่แข็งแกร่งขึ้น โดยเฉพาะความต้องการเทคโนโลยี AI เป็นแรงหนุนสำคัญ ทำให้การส่งออกของไต้หวันช่วง ม.ค.-ก.ย.2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 เมื่อเทียบกับปี 2566 ธนาคารกลางไต้หวันระบุว่า เศรษฐกิจไต้หวันจะยังได้ประโยชน์จากกลุ่มเทคโนโลยีเกิดใหม่ (Emerging Technology) ตลอดจนการลงทุนและการบริโภคภายในที่เพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 เป็นผลให้เมื่อ ก.ย.2567 ธนาคารกลางไต้หวันปรับเพิ่มประมาณการเศรษฐกิจปี 2567 จากเดิมที่ร้อยละ 3.77 เป็นร้อยละ 3.82

สกุลเงิน : ดอลลาร์ไต้หวัน อัตราแลกเปลี่ยน 32.06 ดอลลาร์ไต้หวัน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1 ดอลลาร์ไต้หวัน : 1.03 บาท (ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 755,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2566)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 3.26% (เม.ย.-มิ.ย.2567)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 21,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (มิ.ย.2567)

ดุลการค้า : เกินดุล 6,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ก.ย.2567)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 34,430 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2567)

แรงงาน : 11.6 ล้านคน (ก.ย.2567)

อัตราการว่างงาน : 3.43% (ก.ย.2567)

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย : 1.82% (ก.ย.2567)

มูลค่าการส่งออก : 349,129 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ก.ย.2567)

สินค้าส่งออกสำคัญ : ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สินค้าไฮเทค อุปกรณ์ แร่โลหะ เครื่องจักร พลาสติก และยาง

คู่ค้าส่งออกสำคัญ : จีนและฮ่องกง ประเทศในอาเซียน สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 289,541 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-ก.ย.2567)

สินค้านำเข้าสำคัญ : ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์จากแร่ ปิโตรเลียม เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ และสินค้าไฮเทค อุปกรณ์

คู่ค้านำเข้าสำคัญ : จีนและฮ่องกง ประเทศในอาเซียน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ยุโรป เกาหลีใต้ และตะวันออกกลาง

การทหาร กองทัพไต้หวันมีกำลังพลทั้งหมด 2,580,000 นาย ทหารประจำการ 215,000 นาย กองกำลังทหารสำรอง 2,310,000 นาย และกองกำลังกึ่งทหาร 55,000 นาย โดย ครม.ไต้หวันเสนองบประมาณทางการทหาร ปี 2568 มูลค่า 20,240 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 7.7% จากปี 2567 คิดเป็น 2.45% ของ GDP เพื่อจัดยุทโธปกรณ์ใหม่และพัฒนากองทัพไต้หวันให้ทันสมัย มุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถการป้องกันตนเอง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายทางทหารของไต้หวันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 2% ของ GDP เมื่อปี 2560

ทบ.กำลังพล 130,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก 1,010 คัน ปืนใหญ่อัตตาจร 300 กระบอก และปืนใหญ่แบบลากจูง 1,120 กระบอก

ทร.กำลังพล 40,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือลาดตระเวน 43 ลำ เรือฟริเกต 22 ลำ เรือดำน้ำ 4 ลำ เรือพิฆาต 4 ลำ และเรือคอร์เวต 2 ลำ

ทอ.กำลังพล 35,000 นาย ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่ 286 ลำ เฮลิคอปเตอร์โจมตี 91 ลำ เครื่องบินขนส่ง 19 ลำ และเครื่องบินสำหรับภารกิจพิเศษ 18 ลำ

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาด้านความมั่นคงของไต้หวัน ได้แก่ ภัยคุกคามทางทะเลจากการอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้และทะเลจีนตะวันออก ภัยคุกคามทางไซเบอร์ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ไต้หวันเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ADB, APEC, BCIE, ICC, IOC, ITUC, PGEC, PECC, WFTU และ WTO ขณะนี้ไต้หวันสมัครเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership-CPTPP) เมื่อ 22 ก.ย.2564 และอยู่ระหว่างการรอผลการรับสมัคร

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไต้หวันมีความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง โดยคณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติของไต้หวัน (National Science and Technology Council-NSTC) มุ่งมั่นผลักดันการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งการส่งเสริมธุรกิจ Startups ส่งเสริมอุทยานวิทยาศาสตร์ และสนับสนุนการวิจัยทางวิชาการ ขณะที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษากว่า 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ จากที่เห็นว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของประเทศ ปัจจุบันไต้หวันเป็นผู้ผลิตสินค้าประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นนำของโลก และจำนวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรต่าง ๆ เป็นรองเพียงสหรัฐฯ เยอรมนี และญี่ปุ่น ทั้งยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันอันดับที่ 8 ของโลกในปี 2567 จากทั้งหมด 67 เขตเศรษฐกิจ บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการสนับสนุนธุรกิจด้านเทคโนโลยีขั้นสูงต่าง ๆ คือ การให้คำปรึกษาและจัดหาสิ่งจูงใจในการลงทุน รวมทั้งจัดตั้งกองทุนสำหรับการตั้งศูนย์ส่งเสริมธุรกิจเกือบ 100 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย เฉพาะอย่างยิ่งสถาบันวิจัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (Industrial Technology Research Institute-ITRI) ที่ได้รับการยกย่องในการเป็นผู้นำของโลกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งยังมีบทบาทในการส่งเสริมภาคเอกชน ที่สำคัญคือ บริษัท Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. (TSMC) และบริษัท United Microelectronics Corporation (UMC) ที่เป็นบริษัทผู้ผลิตเซมิคอนดักเตอร์ชั้นนำระดับโลก

ได้หันมุ่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ ทั้งงานวิจัยและการพัฒนาใน 7 สาขาหลัก คือ อุตสาหกรรมชีวภาพและเภสัชกรรม อุตสาหกรรมพลังงานสีเขียว อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลที่ทันสมัย อุตสาหกรรมการทหาร การพัฒนาให้เมืองเกาหยวนเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยี เกษตรกรรมแนวใหม่ และ เศรษฐกิจหมุนเวียน นอกจากนี้ ได้หันยังมุ่งกระชับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์กับประเทศในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้ โดยจัดตั้งศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2560 เน้น การแลกเปลี่ยนด้านการทำน้ำสะอาด ระบบสาธารณสุขอัจฉริยะ การรักษาสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของ สภาพภูมิอากาศ และวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับมนุษย์ ความร่วมมือดังกล่าวเป็นโอกาสแสดงถึงความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีของไต้หวัน และยังส่งเสริมให้นักวิจัยไต้หวันทำการวิจัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายมุ่งใต้ใหม่ (New Southbound Policy) ของรัฐบาล ที่มุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศใน ภูมิภาค โดยไต้หวันหวังจะนำผลลัพธ์จากการวิจัยร่วมกันข้างต้นไปพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะ เป็นผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างไต้หวันกับประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะด้านการป้องกันภัยพิบัติ อุปกรณ์และ บริการทางการแพทย์ และการเกษตรอัจฉริยะ

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 22 แห่ง ท่าอากาศยานสำคัญ คือ ท่าอากาศยานนานาชาติ ไต้หวันเกาหยวน (เดิมชื่อท่าอากาศยานนานาชาติเจียงไคเช็ค) เส้นทางรถไฟ 1,597 กม. เส้นทางถนน 42,520 กม. มีระบบการขนส่งมวลชนที่ทันสมัยและมีรถไฟความเร็วสูง การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐาน 13.77 ล้านเลขหมาย และโทรศัพท์เคลื่อนที่ 29.68 ล้านเลขหมาย รหัสโทรศัพท์ 886 ใช้ระบบดิจิทัลทั้งหมด โทรศัพท์ 75 ช่อง สถานีวิทยุ 170 สถานี ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 20.60 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .tw

การเดินทาง สายการบินไทยที่บินตรงจากกรุงเทพฯ-ไต้หวัน เฉลี่ยสัปดาห์ละ 48 เที่ยวบิน ได้แก่ ไชน่าแอร์ไลน์ (สายการบินประจำชาติของไต้หวัน) สตาร์แอร์ อีวีเอแอร์ และไทเกอร์แอร์ ระยะเวลาในการบิน 3 ชม. 45 นาที เวลาที่ไต้หวันเร็วกว่าไทย 1 ชม. ไต้หวันประกาศขยายระยะเวลาเที่ยวบินการตรวจลงตราให้แก่ผู้ถือหนังสือ เดินทางไทยออกไปอีก 1 ปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามส่งเสริมนโยบาย New Southbound โดยมีผล ตั้งแต่ 1 ส.ค.2567-31 ก.ค.2568 ซึ่งนักท่องเที่ยวไทยสามารถพำนักรในไต้หวันได้ไม่เกิน 14 วัน

สถานะของไต้หวันในประชาคมโลก จีนถือว่าไต้หวันเป็นมณฑลหนึ่งของจีน และมีนโยบายรวมไต้หวันเข้ากับ จีนเหมือนฮ่องกงและมาเก๊า (ปัจจุบันมีสถานะเป็นเขตบริหารพิเศษของจีน หลังจากสหราชอาณาจักรและ โปรตุเกสส่งมอบคืนให้จีนเมื่อปี 2540 และปี 2542 ตามลำดับ) จึงกำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ ทางการค้ากับจีนต้องยึดมั่น “นโยบายจีนเดียว” คือ ถือว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของจีน ทำให้ไต้หวันมี ความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ ในโลก 12 ประเทศ (เบลีส เฮติ เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์วินเซนต์ และเกรนาดีนส์ กัวเตมาลา ปารากวัย เซนต์ลูเชีย เอสวาตินี นครรัฐวาติกัน ปาเลา ตูวาลู และหมู่เกาะมาร์แชลล์) โดยเมื่อ ม.ค.2567 หลังการเลือกตั้งประธานาธิบดีไต้หวัน นาอูรูเป็นประเทศล่าสุดที่ยุติความสัมพันธ์ทางการทูต กับไต้หวัน และเปลี่ยนไปสถาปนาความสัมพันธ์กับจีนอย่างเป็นทางการ ปัจจุบันประเทศที่มี สอท. ประจำอยู่ใน ไทยเป ได้แก่ เบลีส กัวเตมาลา เฮติ นิการากัว ปารากวัย เอสวาตินี หมู่เกาะมาร์แชลล์ ปาเลา และนครรัฐวาติกัน

ขณะที่ไต้หวันไม่มี สอท.ในไทย โดยทางปฏิบัติ สำนักงานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทเปประจำประเทศไทย (Taipei Economic and Cultural Office in Thailand) ทำหน้าที่ประสานงานด้านเศรษฐกิจ การค้า และ วัฒนธรรม

ไต้หวันมีข้อตกลงทางการค้ากับหลายประเทศ ไต้หวันลงนามข้อตกลงทางการค้าเสรี (free-trade agreement-FTA) กับปานามา (ปี 2546) กัวเตมาลา (ปี 2549) เอลซัลวาดอร์ และฮอนดูรัส (ปี 2550) แต่ไต้หวันประกาศระงับ FTA กับเอลซัลวาดอร์เมื่อ 15 พ.ค.2566 หลังจากเอลซัลวาดอร์ ละเมิดข้อตกลงด้วยการยกเลิก FTA แต่เพียงฝ่ายเดียวเมื่อ พ.ย.2565 ขณะที่ FTA กับปานามา ยังมีผลบังคับใช้ แม้ปานามาตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไต้หวันเมื่อ มิ.ย.2560 นอกจากนี้ ไต้หวันยังลงนามข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับจีน (Economic Cooperation Framework Agreement-ECFA) (ปี 2553) และความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Agreement-ECA) กับนิวซีแลนด์ (ปี 2556) สิงคโปร์ (ปี 2556) ปารากวัย (ปี 2562) เอสวาตินี (ปี 2562) หมู่เกาะมาร์แชลล์ (ปี 2563) และเบลีซ (ปี 2563) ลงนามความตกลงการค้าฉบับแรกกับสหรัฐฯ เมื่อ 1 มิ.ย.2566 ภายใต้ข้อริเริ่มการค้าระหว่างไต้หวัน-สหรัฐฯ แห่งศตวรรษที่ 21 (Taiwan-U.S. 21st Century Trade Initiative) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการตรวจสอบ ด้านศุลกากรให้มีประสิทธิภาพขึ้น จัดทำแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ กำหนดมาตรการต่อต้านการทุจริตที่ครอบคลุม และการส่งเสริมโอกาสทางการค้าและการลงทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน ไต้หวันและสหรัฐฯ

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับไต้หวัน โดยเฉพาะมาตรการสนับสนุนไต้หวัน ทั้งการอนุมัติ จำหน่ายยุทธโศปกรณ์ การแล่นเรือรบผ่านช่องแคบไต้หวัน การส่งเสริมให้ไต้หวันมีส่วนร่วมในเวทีระหว่าง ประเทศ รวมถึงการอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐฯ เดินทางเยือนไต้หวันภายใต้กฎหมายการเดินทาง ไต้หวัน (Taiwan Travel Act) ซึ่งความเคลื่อนไหวดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ในภูมิภาคทวีความ ตึงเครียดต่อเนื่อง

2) ความพยายามเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไต้หวันกับประเทศอื่น ๆ ทั้งใน และนอกภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนโยบาย New Southbound ที่มุ่งขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับ ประเทศในอาเซียน เอเชียใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

3) การพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ และการกระจายห่วงโซ่อุปทานไปยังประเทศอื่นๆ โดยบริษัท TSMC จะเริ่มก่อสร้างโรงงานผลิตเซมิคอนดักเตอร์ที่เมืองเตรสเดน เยอรมนี ภายในสิ้นปี 2567 และจะขยายการลงทุนในสหรัฐฯ หลังจาก พณ.สหรัฐฯ ประกาศให้เงินอุดหนุนแก่บริษัท TSMC ซึ่งตกลงจะ สร้างโรงงานแห่งที่ 3 ในรัฐแอริโซนา สหรัฐฯ ภายในปี 2573

4) การเมืองภายใน หลังจากพรรคก๊กมินตั๋ง (Kuomintang-KMT) ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน ครอง เสี่ยงข้างมากในสภานิติบัญญัติ และพยายามผลักดันร่างกฎหมายเพิ่มอำนาจสภานิติบัญญัติ เป็นความท้าทาย

สำหรับพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party-DPP) ซึ่งเป็นพรรครัฐบาล ในการบริหารงานและขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ

การติดต่อกับไทย

ไทยยึดหลักการจีนเดียว และไม่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับไต้หวัน แต่มีการติดต่อระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ วิชาการ และสังคม ส่วนภาคเอกชน ได้แก่ Joint Economic Cooperation between Chinese National, Association of Industry & Commerce (CNAIC) และ Federation of Thai Industries (FTI) (ม.ค.2532)

การค้าทวิภาคี ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 12 ของไต้หวัน ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2567 มีมูลค่าการค้ารวม 9,382.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า โดยนำเข้าจากไต้หวัน 6,199.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้านำเข้าจากไต้หวันที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า แร่โลหะ และเคมีภัณฑ์ ส่วนการส่งออกไปไต้หวันมีมูลค่า 3,183.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกของไทยที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า อาหารปรุงสำเร็จ เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู ยาสูบ และเคมีภัณฑ์

การลงทุน ห้วง ม.ค.-มิ.ย.2567 มีโครงการลงทุนของไต้หวันในไทย 30 โครงการ มูลค่าการลงทุนรวม 314.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การค้าส่งและค้าปลีก และการเงินและการประกันภัย ส่วนการลงทุนของไทยในไต้หวัน 11 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 5.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ได้แก่ บริการทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และทางเทคนิค การเงินและการประกันภัย และการค้าส่งและค้าปลีก ทั้งนี้ นับตั้งแต่ไต้หวันผลักดันนโยบาย New Southbound ระหว่างปี 2559-2566 มูลค่าการค้ารวมระหว่างไทยกับไต้หวันเพิ่มขึ้น 74.6% จาก 9,301 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 16,240 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เช่นเดียวกับปริมาณการลงทุนที่เพิ่มขึ้นถึง 119.8% จาก 3,180 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 6,990 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ไทยและไต้หวันลงนามความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Investment Promotion and Protection Agreement) เมื่อ 28 มิ.ย.2567 หลังการเจรจาร่วมกันกว่า 2 ปี เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนไทยและไต้หวัน เนื่องจากความตกลงการลงทุนฉบับเดิมที่ลงนามเมื่อปี 2539 ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการทั้งสองฝ่ายในปัจจุบันได้สาระสำคัญของความตกลงดังกล่าว ได้แก่ 1) กฎระเบียบและขั้นตอนการลงทุนมีความโปร่งใส 2) กำหนดช่องทางติดต่อด้านการลงทุนเพื่อตอบข้อซักถามเกี่ยวกับกฎระเบียบ และสร้างความเข้าใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการลงทุน 3) จัดตั้งคณะกรรมการการลงทุนร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการและระงับข้อพิพาทการลงทุนร่วมกัน โดย 4) การคุ้มครองผู้ประกอบการทั้งสองฝ่าย กรณีการลงทุนโดยอ้อมผ่านประเทศที่สาม และ 5) รัฐบาลแต่ละฝ่ายสามารถกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ อาทิ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สิทธิแรงงาน การคุ้มครองผู้บริโภค และเสถียรภาพทางการเงิน โดยไทยเป็นประเทศที่ 5 ที่ลงนามความตกลงการลงทุนกับไต้หวัน ต่อจากฟิลิปปินส์ อินเดีย เวียดนาม และแคนาดา

การท่องเที่ยว ประเทศไทยและคนไทยเป็นที่ชื่นชอบของชาวไต้หวันทุกระดับ จากความใกล้ชิดด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม และค่าครองชีพใกล้เคียงกัน ทำให้ไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่สำคัญของไต้หวัน โดยในห้วง ม.ค.-เม.ย.2567 ชาวไต้หวันเดินทางมาท่องเที่ยวไทย 365,989 คน เพิ่มขึ้น 74% จากห้วงเดียวกันของปี 2566 ส่วนชาวไทยเดินทางไปไต้หวัน 153,638 คน เพิ่มขึ้น 17%

แรงงาน ไต้หวันเป็นตลาดแรงงานสำคัญอันดับ 1 ของไทย มีแรงงานไทยในไต้หวัน 69,893 คน (จำนวน ณ พ.ค.2567) เนื่องจากค่าครองชีพไต้หวันไม่ต่างจากไทยมากนัก แต่ค่าแรงขั้นต่ำสูงกว่า โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2567 อยู่ที่ 27,470 ดอลลาร์ไต้หวันต่อเดือน (882 ดอลลาร์สหรัฐ) หรือ 183 ดอลลาร์ไต้หวันต่อชั่วโมง (5.88 ดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงานประเภทควบคุมเครื่องจักรและประกอบชิ้นส่วน

ด้านวิชาการ ไทยและไต้หวันมีความร่วมมือด้านวิชาการครอบคลุมหลากหลายสาขา ทั้งการแลกเปลี่ยนด้านการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเยาวชน โครงการจัดส่งบุคลากรด้านการสอนภาษาจีน และทุนการศึกษาต่อที่ไต้หวัน

นายไ่ ชิงเต๋อ
(Lai Ching-te / William Lai)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดี
เกิด	6 ตุลาคม 2502 (อายุ 66 ปี/ปี 2568) ที่เขตวันหลี่ เมืองนิวไทเป ไต้หวัน
การศึกษา	ปริญญาตรีด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู National Taiwan University ประกาศนียบัตรบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ National Cheng Kung University ไต้หวัน ปริญญาโทด้านสาธารณสุข Harvard University สหรัฐฯ
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสกับนาง Wu Mei-ju มีบุตร 2 คน
สังกัดพรรค	ประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party-DPP)
ประวัติการทำงาน	
ปี 2537	- หัวหน้าแพทย์ประจำบ้าน National Cheng Kung University
ประวัติทางการเมือง	
ปี 2539	- ลงสมัครเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกรัฐสภา
ปี 2541-2553	- สมาชิกสภานิติบัญญัติเมืองไถหนาน ได้รับการคะแนนเสียงจากพลเมืองไถหนานให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 4 วาระ

ปี 2553-2560	- นายกเทศมนตรีคนแรกของเทศบาลนครพิเศษไถหนาน โดยชนะการเลือกตั้งอีกครั้งเมื่อปี 2557 ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการหรือนายกเทศมนตรี
ปี 2560-2562	- นรม.ได้หวัน
ปี 2562-ปัจจุบัน	- รองประธานาธิบดีได้หวัน
มกราคม 2566	- หัวหน้าพรรค DPP
มีนาคม 2566	- สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีได้หวัน
มกราคม 2567	- ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีได้หวัน
-

สภาบริหารไต้หวัน

ประธานาธิบดี	LAI Ching-te
รองประธานาธิบดี	HSIAO Bi-khim
นรม.	CHO Jung-tai
รอง นรม.	CHENG Li-chiun
เลขาธิการสภาบริหาร	KUNG Ming-hsin
รองเลขาธิการสภาบริหาร	WANG Kuei-lien
รองเลขาธิการสภาบริหาร	LEE Guo-shin
โฆษกรัฐบาล	Hui-chih Michelle LEE
รัฐมนตรีลอย	CHEN Shih-chung
รัฐมนตรีลอย	YANG Jen-ni
รัฐมนตรีลอย	CHI Lien-cheng
รัฐมนตรีลอย	SHIH Che
รัฐมนตรีลอย	LIN Ming-hsin
รมว.กระทรวงมหาดไทย	LIU Shyh-fang
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	LIN Chia-lung
รมว.กระทรวงกลาโหม	KOO Li-hsiung
รมว.กระทรวงการคลัง	CHUANG Tsui-yun
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	CHENG Ying-yao
รมว.กระทรวงยุติธรรม	CHENG Ming-chien
รมว.กระทรวงกิจการเศรษฐกิจ	KUO Jyh-huei
รมว.กระทรวงขนส่งและคมนาคม	CHEN Shih-kai
รมว.กระทรวงแรงงาน	HO Pei-shan
รมว.กระทรวงเกษตร	CHEN Junne-jih
รมว.กระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการ	Chiu Tai-yuan
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	PENG Chi-Ming
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	LI Yuan
รมว.กระทรวงดิจิทัล	HUANG Yen-nun
รมว.กระทรวงการพัฒนาแห่งชาติและรัฐมนตรีลอย	LIU Chin-ching
รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและรัฐมนตรีลอย	WU Cheng-wen
รมว.กระทรวงกิจการแผ่นดินใหญ่	CHIU Chui-cheng
รมว.กระทรวงกิจการมหาสมุทร	KUAN Bi-ling

รมว.กระทรวงกิจการชุมชนต่างประเทศ	HSU Chia-ching
รมว.กระทรวงกิจการทหารผ่านศึก	YEN De-fa
รมว.กระทรวงกิจการชนเผ่าพื้นเมือง	Ljaucu Zingrur
รมว.กระทรวงกิจการชนเผ่าอาากา	KU Hsiu-fei
รมว.กระทรวงการก่อสร้างสาธารณะและรัฐมนตรีลอย	CHEN Chin-de
รมว.กระทรวงงบประมาณ บัญชี และสถิติ	CHEN Shu-tzu
รมว.กระทรวงการบริหารทรัพยากรบุคคล	SU Chun-jung
รมว.สภาพลังงานปรมาณู	TSAI Chuen-horng
ผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติไต้หวัน	YANG Chin-long
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันการเงิน	PENG Jin-lung
ผอ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	HSIAO Tsung-huang
ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งกลาง	LEE Chin-yung
ประธานคณะกรรมการความเป็นธรรมทางการค้า	LEE May
รักษาการคณะกรรมการการสื่อสารแห่งชาติ	WONG Po-tsung

(ต.ค.2567)